

Sygn. akt VI GC 1063/15/3

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Jolanta Brzęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Aleksandra Nyga

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 r. w Tychach

na rozprawie

sprawy z powództwa: W. W.

przeciwko: R. F. i P. P.

o zapłatę

1) oddala powództwo całości;

2) zasądza od powoda W. W. na rzecz pozwanych R. F. i P. P. kwotę 2 417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Jolanta Brzęk

Sygn. akt VI GC 1063/15/3

UZASADNIENIE

Powód W. W. domagał się zasądzenia od pozwanych P. P. i R. F. solidarnie kwoty 30 510,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 14 lipca 2015 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona kwota stanowi cenę, którą zapłacił za wyroby stalowe w postaci blachy 50x1500x6000, którą pozwani winni zwrócić w związku z tym, że powód skorzystał z uprawnienia odstąpienia od umowy na podstawie art. 494 k.c. Podkreślił, że po dostarczeniu blach do siedziby powoda, okazało się, że iż te są niezgodne z treścią zamówienia powoda, o czym zostali niezwłocznie poinformowani drogą e-mailową. Powód tym samym wezwał pozwanych do wymiany blach o grubości 47 mm na zgodne z treścią łącząca strony umowy to jest 50 mm. Wobec braku odpowiedzi, w dniu 23 czerwca 2015 r., powód wezwał pozwanych do odbioru blach niezgodnych z treścią zamówienia oraz zwrotu równowartości ceny zapłaconej przez powoda. Wobec braku odpowiedzi na e-maile wzywające pozwanych do wymiany blach, pismem z dnia 1 lipca 2015 r. odstąpił od łączącej strony umowy wobec jej nienależytego wykonania przez pozwanych.

W dniu 30 września 2015 roku Sąd Rejonowy w Tychach Wydział VI Gospodarczy wydał w sprawie VI GNc 1993/15/5 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwani P. P. i R. F. wnieśli sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwani podnieśli, że zawarli z powodem umowę sprzedaży blachy. Wyjaśnili, że na początku czerwca 2015 r. umieścili na portalu internetowym ofertę sprzedaży blach stalowych II gatunku o wymiarach 1500x6000 mm i szerokości 47-50 mm. Po kilku dniach od umieszczenia przedmiotowej oferty powód zarezerwował 48 ton blachy oraz umówił na dokonanie jej oględzin przed złożeniem zamówienia. Pozwani wskazali, że powód przed złożeniem zamówienia dokonał pomiarów grubości, szerokości i długości arkuszy przedmiotowej blachy i wybrał 14 z 21 dostępnych arkuszy wskazując na te, które mają być załadowane na transport do jego firmy. Pozwani dodali również, że z uwagi na fakt, iż sprzedawana stal była II gatunku, to oferowana przez nich cena wynosiła 1350,00 zł za tonę, zaś po dokonanych oględzinach powód wynegocjował stawkę 1300,00 zł za tonę, za którą to cenę ostatecznie została sprzedana przedmiotowa blacha. Pozwani dodali, że przedmiotową blachę dostarczyli powodowi w 2 transzach. Powód nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jakości dostarczonego towaru w 1 transzy. W zakresie 2 transzy powód po kilku dniach zgłosił reklamację. Pozwani dodali, że poinformowali powoda, że nie uznają oświadczenia o odstąpieniu od łączącej strony umowy, albowiem brak jest podstaw do uznania, iż dostarczona blacha jest niezgodna z treścią przedmiotowej umowy. Zatem w ocenie pozwanych w niniejszej sprawie nie zachodzą jakiegokolwiek podstawy do uznania, iż wykonali przedmiotową umowę w sposób nienależyty, a tym samym brak było podstaw od odstąpienia przez powoda od łączącej strony umowy.

Sąd ustalił, co następuje:

Z przełomie maja i czerwca 2015 r. na ogólnopolskim portalu internetowym (...) została przez pozwanych umieszczona oferta sprzedaży blach stalowych o wymiarach 47-50 x1500x6000mm.

Po kilku dniach od umieszczenia w/w oferty z pozwanymi skontaktował się przedstawiciel powoda S. W. z prośbą o przesłanie ofert na maila. Pozwani P. P. i R. F. w dniu 26 maja 2015 r. drogą mailową przesłali powodowi ofertę sprzedaży blachy gorącowalcowanej 50,0 x1500x6000mm-24 (ok 78 ton) przy cenie – 1,40 zł/ kg, z odbiorem z J..

W umówionym przez strony terminie przedstawiciel strony powodowej S. W. przyjechał na miejsce składowania arkuszy blachy i dokonał pomiarów jej grubości, szerokości i długości. Przedstawiciel wskazał 14 z 21 dostępnych arkuszy blachy do zakup. Po dokonanych oględzinach strony przyjęły stawkę 1300,00 zł za tonę blachy.

Powód w dniu 12 czerwca 2015 r. złożył zamówienie na dostawę 48 ton II Gatunku przedmiotowej blachy – wybranej przez przedstawiciela powoda. Powód dokonał przedpłaty za cały jeden ładunek (I transza). Pozwani powyższe zamówienie dostarczyli w II transzach. Pierwsza dostawa dotarła do powoda po kilku dniach od złożenia zamówienia. Powód nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do jakości dostarczonego towaru.

Następnie do powoda dotarła kolejna dostawa blachy, co do której powód meilem z dnia 18 czerwca 2015 r. zgłosił pozwanym zastrzeżenia (w zakresie grubości blachy) oraz zwrócił się o wymianę na blachę o grubości 50 mm. M. z dnia 24 czerwca 2015 r. powód ponownie wezwał pozwanych do wymiany blachy w nieprzekraczalnym terminie do dnia 26 czerwca 2015 r. pod rygorem odstąpienia od łączącej strony umowy.

Powód pismem z dnia 1 lipca 2015 r. odstąpił od łączącej strony umowy oraz wezwał do zwrotu kwoty 30 510,00 zł stanowiącej równowartość uiszczony ceny.

Pismem z dnia 20 sierpnia 2015 r. pozwani poinformowali powoda, że nie uznają oświadczenia o odstąpieniu od łączącej strony umowy.

Dowód: zamówienia (k.12), faktura (k.13), potwierdzenie przelewu(k.14), korespondencja meilowa (k.15-20), odstąpienie od umowy (k.21) z dowodem doręczenia (k.22-23), odpowiedź na odstąpienie (k.35-36) z dowodem nadania (k.37) zrzut z ekranu komputera (k.40), korespondencja meilowa (k.56), pismo pełnomocnika powoda (k.57) z dowodem nadania (k.58), zeznania świadka A. F. (k.72-73), zeznania świadka S. W. (k.70-71), zeznania powoda W. W. (k.73-74), zeznania pozwanego P. P. (k. 74-75).

Powyższe ustalenia poczynione zostały w oparciu o powołane dowody z dokumentów, które Sąd uznał za wiarygodne w całości. Należy podkreślić, że powołana dokumentacja, pomimo iż pochodziła z różnych źródeł przedstawiała spójny obraz przebiegu wydarzeń, który był prawdopodobny w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Sąd poczynił również ustalenia faktycznie w oparciu o zeznania świadka A. F. (k.72-73) oraz zeznania pozwanego P. P. (k. 74-75) uznając je w całości za wiarygodne. W ocenie Sądu zeznaniom ww. świadka oraz pozwanego należało dać wiarę w całości, jako że w sposób spójny przedstawiały one okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, które znalazły swój wyraz w wyżej ustalonym stanie faktycznym.

Jeżeli chodzi o zeznania świadka S. W. (k.70-71) oraz zeznania powoda W. W. (k.73-74) to Sąd dał im wiarę jedynie częściowo tylko w zakresie, w którym są zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sąd nie dał wiary ich zeznaniom odnośnie twierdzeń, co do grubości zamówionego towaru. Były one niewiarygodne w świetle pozostałych zeznań świadków i strony pozwanej oraz dowodów z dokumentów, zwłaszcza treści oferty na stronie internetowej.

Sąd zważył co następuje :

Powód domagał się zasądzenia od pozwanych kwoty 30 510,00 zł, która stanowiła cenę, którą zapłacił za wyroby stalowe w postaci blachy, którą pozwani winni zwrócić w związku z tym, że powód skorzystał z uprawnień z tytułu rękojmi i odstąpił od umowy sprzedaży.

Pozwani natomiast wskazywali, że wykonali umowę w sposób należyty, a tym samym brak było podstaw do odstąpienia przez powoda od łączącej strony umowy.

Jako podstawę swego roszczenia powód wskazał art. 494 k.c. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2014 r. (I ACa 194/14) oświadczenie o odstąpieniu od umowy wzajemnej ma charakter kształtujący prawo. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy może mieć podstawę umowną lub ustawową, w każdym jednak razie musi ona istnieć w dacie oświadczenia. Skuteczność oświadczenia podlega ocenie według wskazanych w jej treści przyczyn odstąpienia od umowy.

Przepis art. 494 k.c. wskazuje skutki prawne skorzystania przez jedną ze stron z ustawowego prawa do odstąpienia od umowy wzajemnej – zdefiniowanej w art. 487 par. 2 k.c.. - w braku przepisów szczególnych normujących skutki takiego odstąpienia. Znajduje zatem zastosowanie m.in. w przypadkach normowanych w art. 543¹ par. 1 k.c. , art. 560 par. 2 k.c. i art. 635 k.c. Tak również wyrok SN z dnia 12 maja 2005 r. (III CK 586/04).

Z okoliczności wskazanych w uzasadnieniu pozwu wynika, iż odstąpienie od umowy ma związek z zawartą przez strony ustną umową sprzedaży.

Zgodnie z treścią art. 556 § 1 k.c. sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę zmniejszającą jej wartość lub użyteczność ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy, jeżeli rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu zapewnił kupującego, albo jeżeli rzecz została kupującemu wydana w stanie niezupełnym (rękojmią za wady fizyczne).

W tym miejscu należy wskazać, iż wada fizyczna występuje wtedy, gdy wartość lub użyteczność rzeczy została zmniejszona, biorąc pod uwagę cel oznaczony w umowie albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia rzeczy, jak również, jeżeli rzecz nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, lub rzecz została kupującemu wydana w stanie niezupełnym. O wadzie można mówić wtedy, gdy stan rzeczy będzie powodował zmniejszone doznania estetyczne kupującego, czy będzie posiadał niższe walory użytkowe (art. 556 § 1 k.c.). Decyduje zatem kryterium funkcjonalne, obejmujące przeznaczenie rzeczy i jej użyteczność, któremu należy przyznać znaczenie pierwszorzędne, a nie kryterium normatywno-techniczne. O ile zatem kupujący nie może używać rzeczy zgodnie z

przeznaczeniem, to mamy do czynienia z wadliwością rzeczy, nawet gdyby odpowiadała ona normom technicznym (A. Szpunar, glosa do wyroku SA z 28 sierpnia 1996 r., I ACr 250/96).

Z kolei zgodnie z art. 560 k.c. jeżeli rzecz sprzedana ma wady, kupujący może od umowy odstąpić albo żądać obniżenia ceny. Jednakże kupujący nie może od umowy odstąpić, jeżeli sprzedawca niezwłocznie wymieni rzecz wadliwą na rzecz wolną od wad albo niezwłocznie wady usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona przez sprzedawcę lub naprawiana, chyba że wady są nieistotne.

Powołany powyżej przepis nie definiuje pojęcia wady, natomiast wskazuje na przesłanki skutecznego odstąpienia od umowy sprzedaży, posługując się jedynie terminem wada. Odwołując się zatem do słownikowego pojęcia wady należy wskazać, iż wadą jest pewien brak, uszkodzenie przedmiotu, które obniża jego wartość. Jest to zatem coś co tkwi wewnątrz rzeczy, w jej konstrukcji bądź w niej samej, a co zarazem wpływa na obniżenie jej użyteczności.

Nadto definicja pojęcia wady wynika pośrednio z dyspozycji art. 559 k.c. W myśl art. 559 k.c. sprzedawca nie jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne, które powstały po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego, chyba że wady wynikły z przyczyn tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej. Powyższy przepis określa granice czasowe odpowiedzialności sprzedawcy za wady. Przepis ten wyraźnie zwalnia sprzedawcę z odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady fizyczne, po przejściu niebezpieczeństwa na kupującego. W tym zakresie posiadanie jest więc kryterium decydującym dla powstania wady, a z kolei to powstanie dla oceny odpowiedzialności sprzedawcy z rękojmi za wady fizyczne. W związku z powyższym wada musi tkwić w rzeczy a nie poza nią, bo tylko posiadanie rzeczy poprzez niewłaściwe korzystanie z niej może prowadzić do powstania uszkodzeń czyli wad. Nadto na powyższe wskazuje w sposób oczywisty sformułowanie zawarte w cytowanym powyżej przepisie, a mianowicie „chyba że wady wynikły z przyczyny tkwiącej już poprzednio w rzeczy sprzedanej”.

Sąd po analizie materiału zgromadzonego w sprawie przychylił się do twierdzeń pozwanych, tj. braku podstaw do odstąpienia przez powoda od łączącej strony umowy zakupu blachy.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przed złożeniem zamówienia na dostawę spornej blachy przedstawiciel powoda dokonał osobistych oględzin oraz pomiarów oferowanej blachy (której grubość poszczególnych arkuszy wahała się pomiędzy 47 mm a 50mm) i nie zgłaszał w owym czasie żadnych zastrzeżeń. Co więcej sam Powód w dniu 12 czerwca 2015 r. złożył zamówienie na dostawę 48 ton II gatunku przedmiotowej blachy – wybranej przez samego przedstawiciela powoda. Zatem miał pełną świadomość jakości kupowanego przez siebie towaru. Nadto zastrzeżeń powód nie zgłosił nawet po dostarczeniu pierwszej transzy przedmiotowej blachy. Również cena zakupionej przez powoda blachy odpowiadała cenom blachy drugiego gatunku i była niższa od blachy pierwszego gatunku (co potwierdza sam przedstawiciel powoda S. W. w zeznaniach k.70-71). Zresztą pomiędzy stronami doszło jeszcze do jej obniżenia z uwagi na różnicę w grubości (co potwierdził pozwany P. P. w zeznaniach k. 74-75). Nadto okoliczność, iż blacha będąca przedmiotem sprzedaży była II gatunku potwierdza także załączona do pozwu faktura VAT (k.13), na której widnieje adnotacja „Materiał jest w II gatunku, nie podlega zwrotowi ani reklamacji”.

W świetle powyższego należy uznać, że powód miał pewną świadomość oraz wiedzę, iż oferowana przez pozwanych blacha jest drugiej jakości, a jej grubość może odbiegać od normy do 3 mm, tj. wynosić od 47mm do 50 mm. Nie ulega również wątpliwości, iż zamówienie złożone przez powoda dotyczyło właśnie tej blachy. Tym samym grubość dostarczonej powodowi przez pozwanych blachy była zgodna z treścią łączącej strony umowy, co w konsekwencji powoduje bezzasadność odstąpienia od łączącej strony umowy sprzedaży.

Powyższe przesądza zatem o braku podstaw faktycznych zgłoszonego w niniejszej sprawie powództwa.

Niezależnie od okoliczności powołanych powyżej, zgodnie z art. 557. § 1. k.c. sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy.

Pomimo absolutnego charakteru odpowiedzialności z tytułu rękojmi odpowiedzialność sprzedawcy nie powstaje, gdy kupującemu towarzyszy świadomość, że rzecz będąca przedmiotem umowy jest dotknięta wadą.

Wiedza kupującego o wadzie rzeczy stanowi wyraz jego akceptacji dla nabycia rzeczy wadliwej, a w konsekwencji nie istnieje uzasadniona potrzeba ochrony jego interesu czy też ochrony jego zaufania konkretyzująca się na gruncie uprawnień wynikających z rękojmi za wady rzeczy, skoro uznaje on swoje świadczenie za ekwiwalentne względem świadczenia sprzedawcy i godzi się na występowanie wady rzeczy lub też wadliwość rzeczy nie ma dla niego znaczenia.

Zwolnienie z odpowiedzialności sprzedawcy może dotyczyć wyłącznie wady lub wad znanych - objętych świadomością kupującego nie zaś wszystkich wad, jakimi rzecz może być dotknięta niezależnie od występowania wad znanych kupującemu. W takiej sytuacji kupującemu - z tytułu innych, nieobjętych jego wiedzą wad - będzie przysługiwała ochrona na zasadach ogólnych. Analizowany artykuł będzie znajdował zastosowanie niezależnie od tego, czy rzecz będąca przedmiotem umowy jest rzeczą nową czy też używaną.

Zatem nawet gdyby przyjąć, że sprzedane przez pozwanych powodowi arkusze blachy miały wady to należy przyjąć, że powód został o nich powiadomiony. Przedstawiciel powoda mierzył grubość blach oraz dokonał wyboru blach, które należy mu dostarczyć w I-wszej i II-giej transzy. Pozwani zgodnie z ciężarem dowodu wynikającym z art. 6 k.c. to wykazali.

Należy również wyjaśnić, że absolutny charakter odpowiedzialności sprzedawcy z tytułu rękojmi nie przekracza jednak granic zdrowego rozsądku. Przepis art. 557 k.c. odnosi się do przypadku wyłączenia rękojmi za wady, gdy kupujący wie o istnieniu wady, a mimo to decyduje się na kupno rzeczy. Utrzymywanie w takich okolicznościach surowych reguł odpowiedzialności byłoby działaniem wbrew celowi, jakiemu instytucja rękojmi ma służyć. Jednym z jej celów jest bowiem przywracanie ekwiwalentności świadczeń stron umowy sprzedaży, naruszonej wadliwością przedmiotu sprzedaży. Logika postępowania stron stosunku obligacyjnego każe przyjąć, że skoro kupujący w chwili zawarcia umowy znał stan przedmiotu umowy i mimo to zgodził się na zawarcie umowy o określonej treści, to znany mu stan rzeczy w pełni mu odpowiadał i uznał go za ekwiwalent świadczenia, które zgodził się w tej sytuacji ponieść, mierzony umówioną ceną. Ochrona kupującego nie może bowiem sięgać dalej, niż wskazuje na to jego uzasadniony interes. Znajomość wady przez kupującego jest jedyną okolicznością, w której nie tyle sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, ile w przepisanej sytuacji odpowiedzialność ta w ogóle nie powstaje.

Zatem skoro nie zaistniały przesłanki do odstąpienia przez powoda od umowy zawartej z pozwanymi na podstawie 535§k.c., to brak było również podstaw do żądania przez niego zwrotu zapłaconego pozwanym wynagrodzenia w oparciu o przepis art. 494k.c.

Biorąc pod uwagę wyżej poczynione rozważania, Sąd uznał dochodzone przez powoda roszczenie za bezzasadne i w związku z tym w punkcie 1 wyroku oddalił powództwo w całości.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Na łączną kwotę kosztów postępowania złożyła się kwota 17,00 zł tyt. opłaty od pełnomocnictwa oraz kwota 2 400,00 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalona zgodnie z §6 pkt.5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (Dz. Dz.U.2013.461 j.t.), co daje łączną kwotę 2 417,00 zł.

SSR Jolanta Brzęk